

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การประเมินหลักสูตรและความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต : กรณีศึกษาหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2547 ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. สร้างและทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการ โดยวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสาร หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หลักสูตร, การประเมินหลักสูตร, แบบจำลอง การประเมินแบบซิปป์ (CIPP Evaluation Model) และหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา เทคโนโลยีการศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2547 โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อนำมาใช้ในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์การวิจัย

กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการวิจัย คือ กรรมการบริหารหลักสูตร จำนวน 5 คน อาจารย์ผู้สอน จำนวน 6 คน บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยี การศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2547 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2549-2553 จำนวน 79 คน และผู้ใช้บัณฑิต ตามหน่วยงาน/สถานประกอบการ จำนวน 10 แห่ง

2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจงจากประชากรผู้ประสงค์จะ ให้ความร่วมมือให้ข้อมูล คือ กรรมการบริหารหลักสูตร จำนวน 4 คน อาจารย์ผู้สอน 5 คน บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระหว่างปีการศึกษา 2549-2553 จำนวน 50 คน และผู้ใช้บัณฑิตตาม หน่วยงาน/สถานประกอบการ จำนวน 8 แห่ง

สร้างและทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหาจากประเด็นที่ศึกษาทั้งหมด เพื่อนำข้อมูล หลักการ และทฤษฎี ที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย มาใช้สร้างแบบสอบถาม จำนวน 4 ชุด และแบบสัมภาษณ์ 1 ชุด ดังนี้

1. แบบสอบถามกรรมการบริหารหลักสูตร เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และคำถามปลายเปิด (รายละเอียดดังภาคผนวก)
2. แบบสอบถามอาจารย์ผู้สอน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และคำถามปลายเปิด (รายละเอียดดังภาคผนวก)
3. แบบสอบถามบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และคำถามปลายเปิด (รายละเอียดดังภาคผนวก)
4. แบบสอบถามผู้ให้บัณฑิต เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และคำถามปลายเปิด (รายละเอียดดังภาคผนวก)
5. แบบสัมภาษณ์กรรมการบริหารหลักสูตร เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (รายละเอียดดังภาคผนวก)

การสร้างเครื่องมือวิจัย มีดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายของแบบสอบถาม เป็นการกำหนดว่าจะสอบถามความเหมาะสมของบริบท, ปัจจัยนำเข้า, กระบวนการ และผลผลิตของหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา เทคโนโลยีการศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2547
2. กำหนดเรื่องที่จะประเมิน เป็นการกำหนดว่าจะสอบถามความเหมาะสมของ บริบท, ปัจจัยนำเข้า, กระบวนการ และผลผลิตของหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา เทคโนโลยีการศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2547 ดังนี้
 - 2.1 ด้านบริบท สอบถามความเหมาะสมของปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
 - 2.2 ด้านปัจจัยนำเข้า สอบถามความเหมาะสมของ โครงสร้างเนื้อหารายวิชา จำนวน และคุณสมบัติของกรรมการบริหารหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน การคัดเลือกผู้เรียน สื่อการเรียน การสอน อาคารสถานที่เรียน แหล่งเรียนรู้และงบประมาณ
 - 2.3 ด้านกระบวนการ สอบถามความเหมาะสมของการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

2.4 ด้านผลผลิต สอบถามความเหมาะสมของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวนบัณฑิตที่จบการศึกษา จำนวนการมีงานทำ ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน และความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต

3. สร้างแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check lists) แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

4. ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตร ด้านเทคโนโลยีการศึกษา และด้านการวัดและการประเมิน เพื่อหาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา และตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา (Index of item objective congruence : IOC) โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาค่า IOC ดังนี้

กำหนดคะแนนเป็น	+1	มีความเห็นว่า	สอดคล้อง
กำหนดคะแนนเป็น	0	มีความเห็นว่า	ไม่แน่ใจ
กำหนดคะแนนเป็น	-1	มีความเห็นว่า	ไม่สอดคล้อง

นำข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5-1.00 คัดเลือกไว้ใช้ ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 พิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ส่งแบบสอบถามและเอกสารหลักสูตรไปยังกรรมการบริหารหลักสูตร จำนวน 5 ฉบับ และอาจารย์ผู้สอน จำนวน 6 ฉบับ ด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามกลับมาจากกรรมการบริหารหลักสูตร จำนวน 4 ฉบับ และจากอาจารย์ผู้สอน จำนวน 5 ฉบับ

2. ส่งแบบสอบถามและเอกสารหลักสูตรไปยังบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 79 ฉบับ ทางไปรษณีย์และขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามกลับให้ผู้วิจัยทางไปรษณีย์ตามซองที่จำหน่ายถึงผู้วิจัยและผนึกดวงตราไปรษณีย์แล้ว ได้รับแบบสอบถามกลับมาจากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 50 ฉบับ

3. ส่งแบบสอบถามไปยังผู้บัณฑิตตามหน่วยงาน/สถานประกอบการ จำนวน 10 แห่ง และขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามกลับให้ผู้วิจัยทางไปรษณีย์ตามซองที่จำหน่ายถึงผู้วิจัยและผนึกดวงตราไปรษณีย์แล้ว ได้รับแบบสอบถามกลับมาจากผู้บัณฑิตตามหน่วยงาน/สถานประกอบการ จำนวน 8 แห่ง

4. ส่งแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างไปยังกรรมการบริหารหลักสูตรและนักหมายวัน
สัมภาษณ์ตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์สะดวก กรรมการบริหารตอบรับการนัดหมายและให้สัมภาษณ์
จำนวน 4 ราย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับตอบ
นำแบบสอบถามที่ตอบครบสมบูรณ์มาวิเคราะห์ ดังนี้

1.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นที่เป็นแบบสอบถามแบบมาตร
ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert) ตามเกณฑ์ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

คะแนน 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

คะแนน 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

1.2 หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของความคิดเห็นและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยนำค่าเฉลี่ย
ที่ได้จากการคำนวณ ไปเทียบกับเกณฑ์ในการประเมินที่ได้กำหนดไว้โดยกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์
ค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

1. ค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนน

N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	SD	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็น
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

1.3 วิเคราะห์ข้อความปลายเปิด โดยนำมาจัดหมวดหมู่และลำดับของคำตอบเพื่อนำไปวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ในลักษณะความเรียง

2. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยตรวจสอบข้อมูลที่บันทึกได้จากการสัมภาษณ์มาหาความสอดคล้องและสรุปในแต่ละประเด็น